

Sygn. akt IV U 843/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Matusiak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 października 2021 roku w Sieradzu

odwołania G. P.

od postanowienia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 30 marca 2020 r. nr (...)

w sprawie G. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o składki na ubezpieczenie społeczne

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 843/20

UZASADNIENIE

Postanowieniem, wydanym w dniu 30 marca 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. powołując się na art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 266) w zw. z art. 61a § 1 i art. 61 k.p.a. odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego z wniosku G. P. z dnia 27 lutego 2020 r. w celu wyjaśnienia podania błędnych informacji w piśmie Zakładu (...).

W uzasadnieniu postanowienia organ zaznaczył, że w piśmie z dnia 27 lutego 2020 r. G. P. wniosła o wszczęcie postępowania w przedmiocie rozliczenia konta, natomiast toczy się już postępowanie, którego przedmiot jest tożsamy z żądaniem zawartym w ww. piśmie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że nie mogą toczyć się równoległe dwa postępowania administracyjne dotyczące tego samego przedmiotu sprawy a wszczęcie postępowania na skutek wniosku z dnia 27 lutego 2020 r. musiałoby doprowadzić do tego samego rezultatu w postaci wydania decyzji ustalającej zaległość w wyniku rozliczenia konta z uwzględnieniem wysokości należności, dokonanych wpłat, przedawnienia należności. Organ przytoczył treść art. 61 a § 1 k.p.a., określającego podstawy odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego.

Odwołanie od decyzji organu rentowego złożyła G. P.. Zdaniem odwołującej błędne jest stanowisko organu, iż zachodzi tożsamość postępowań, jakie miałyby toczyć się przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, wszczętych w dniu 23 stycznia 2020 r. oraz mającego zostać wszczętym na wniosek z 27 lutego 2020 r., gdyż przedmiotem postępowania wszczętego z urzędu jest ocena dokonywana z urzędu przez organ rentowy przebiegów na koncie ubezpieczonej, zaś drugi wniosek dotyczył przypisu składek za poszczególne okresy podlegania ubezpieczeniu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania na podstawie art. 141 § 2 k.p.a. i art. 83b ust.2 ustawy z 13.01.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. 2020 poz.266). Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w związku z prawomocnym oddaleniem odwołania G. P. od decyzji nr (...), w dniu 17 stycznia 2020 r. zostało z urzędu podjęte postępowanie w sprawie objęcia G. P. ubezpieczeniami społecznymi od 01.01.1999 r. i ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, które zostało zakończone wydaniem w dniu 05.06.2020 r. decyzji, stwierdzającej wysokość nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP. M.in. we wniosku z dnia 27.02.2020 r. G. P. wniosła o wszczęcie postępowania w przedmiocie rozliczenia konta; przy czym postępowanie w tym zakresie było już prowadzone z urzędu od dnia 17 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. pismem z dnia 17.01.2020 r. działając w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a. w zw. z art. 83 ust.1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 300 ze zm.) zawiadomił G. P. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na które składały się należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od 09.2003 do 11.2019, składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od 01.2004 do 11.2019, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od 10.2003 do 11.2019. Decyzją z dnia 5 czerwca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., powołując się na art. 83 ust.1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że G. P. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; w decyzji wymieniono łączną kwotę zadłużenia oraz należności w rozbiciu na poszczególne kategorie składek oraz odsetki. Odwołanie od decyzji organu rentowego, wniesione przez G. P., zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie IV U 580/20; apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła G. P., aktualnie przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi toczy się postępowanie w sprawie III AUa 219/21.

(zawiadomienie o wszczęciu postępowania, decyzja z 05.06.2020 r. w aktach ZUS, załączonych do sprawy IV U 580/20, wyrok, apelacja w aktach IV U 580/20).

W dniu 2 marca 2020 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wpłynęło pismo G. P., datowane 27.02.2020 r. Ubezpieczona wniosła o wszczęcie postępowania administracyjnego w celu wyjaśnienia błędnych informacji, zawartych w informacji o rozliczeniu wpłat, zaksięgowanych na jej koncie w 2019 r. Zdaniem G. P. informacja ta zawiera nieprawdziwe dane, wynikające z błędnego księgowania jej wpłat na konto ZUS, przez co podaje nieprawidłowy stan faktyczny o zadłużeniu na koncie i o saldzie końcowym. Wnosząc o wszczęcie postępowania i dokładne rozliczenie konta, G. P. zadała organowi kilka szczegółowych pytań.

Pismami z dnia 26 i 30 marca 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzielił G. P. wyjaśnień, w związku z wątpliwościami, zgłaszanymi w piśmie datowanym 27.02.2020 r., jednocześnie postanowieniem z dnia 30 marca 2020 r. odmówił wszczęcia postępowania administracyjnego.

(wniosek, pisma wyjaśniające, postanowienie w aktach ZUS).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wobec przeprowadzenia w całości postępowania dowodowego, na podstawie art. 15zszs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2020.1842 t.j.) sprawa została rozpoznana na posiedzeniu niejawnym. W ocenie Sądu w rozpoznawanej sprawie nie zachodziły przesłanki, uzasadniające zawieszenie postępowania także w sytuacji, gdyby do wniosku o zawieszenie postępowania na zgodny wniosek

przychylił się organ rentowy. W piśmiennictwie przyjmuje się, że uzasadniając wniosek o zawieszenie postępowania strony muszą wskazać okoliczności, które sprawiają, że zawieszenie jest celowe. Warunek ten jest wyrazem założenia, że dyspozycyjność stron także w przypadku wstrzymania biegu postępowania jest zorientowana na jego sprawny przebieg. Chodzi więc raczej o wybór kierunku rozwoju postępowania a nie o odsunięcie rozstrzygnięcia w czasie ze względu na przejściową niechęć do dalszego procedowania. Przesłanka celowości jest spełniona wówczas, gdy wstrzymanie biegu postępowania, mimo powinności spoczywających na sądzie i stronach zgodnie z art. 6 k.p.c. będzie w ocenie sądu korzystne dla jego końcowego rezultatu (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego art. 178 pod red. T. Erecińskiego WK 2016). W realiach rozpoznawanej sprawy zawieszenie postępowania wiązałoby się jedynie z odsunięciem w czasie rozstrzygnięcia odwołania, stąd też wniosek ten Sąd uznał za niecelowy.

W ocenie Sądu Okręgowego, wbrew stanowisku organu rentowego, postanowienie z dnia 30.03.2020 r. o odmowie wszczęcia postępowania jest orzeczeniem, od którego przysługuje prawo wniesienia odwołania do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Za przyjęciem takiego rozwiązania przemawia fakt, że tego rodzaju rozstrzygnięcie zamyka stronie możliwość uzyskania merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie i uniemożliwia zakwestionowanie zasadności rozstrzygnięcia odnoszącego się co do istoty sprawy. Jest to zatem rozstrzygnięcie kończące postępowanie w sprawie bez jej merytorycznego załatwienia.

Oceniając zasadność odwołania Sąd Okręgowy uznał, że prawidłowe jest stanowisko organu rentowego, wskazujące na niedopuszczalność prowadzenia postępowania zainicjowanego wnioskiem G. P. z dnia 02.03.2020 r. (data wpływu) w sytuacji, kiedy prowadzone jest postępowanie wszczęte z urzędu w dniu 17.01.2020 r. w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Decyzją z dnia 05.06.2020 r., wydaną w wyniku wszczęcia postępowania w dniu 16 stycznia 2020 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych stosownie do art. 83 ust.1 pkt 3 ustawy systemowej ustalił wymiar składek, do których rozliczenia i opłacenia była zobowiązana G. P.. Niezależnie od sformułowań, użytych przez G. P. w we wniosku datowanym 27 lutego 2020 r., w wyniku żądania „rozliczenia konta” organ rentowy mógł jedynie przeprowadzić postępowanie, wynikiem którego mogło być określenie, w jakim wymiarze ubezpieczona jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na poszczególne tytuły. Zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a., postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu. Art. 61a §1 k.p.a. stanowi, że gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. Do innych uzasadnionych przyczyn, o których mowa w powołanym art. 61a § 1 k.p.a., należy zaliczyć także uprzednie już wszczęcie postępowania w sprawie, której dotyczył złożony przez stronę wniosek. W konsekwencji organ rentowy prawidłowo uznał, że odrębne postępowanie przedmiocie rozliczenia konta ubezpieczonej, czego w istocie dotyczył wniosek G. P., złożony w dniu 2 marca 2020 r., nie może zostać wszczęte stosownie do dyspozycji art. 61a § 1 k.p.a. i dlatego też odwołanie jako niezasadne na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlega oddaleniu.